

Tako smo prvi dan kljub slabemu vremenu obiskali Gorenjsko. Zjutraj je Janez Košir (ZGS, OE Bled) predstavil Pokljuko (značilnosti in težave), s poudarkom na sistemu inventure stalnih vzorčnih ploskev, popoldne pa je Martin Šolar (TNP) na kratko skiciral dejavnosti, ki potekajo v TNP, in načine reševanja konfliktov, do katerih prihaja ob usklajevanju različnih interesov. Dan smo zaključili s kratkim sprehodom ob Blejskem jezeru.

Drugi dan nas je pot vodila na Kočevsko. Sodelavci ZGS iz OE Kočevje so se izkazali kot pravi strokovnjaki na področju organiziranja in vodenja strokovnih ekskurzij. Najprej je Janez Konečnik s pomočjo diazitivov predstavil območje. V terenskem delu ekskurzije pa sta sodelovala kolega Hartman in Ožbalt, ki sta predstavila problematiko zaraščanja, posegov v gozdni prostor in živalski svet. Ekskurzijo smo zaključili s sprehodom skozi pragozd Rajhenavski Rog.

Naslednji dan smo se odpravili na Kras in Primorsko. Končno nam je bilo naklonjeno tudi vreme, saj je po dveh dneh spremenljivega vremena končno posijalo sonce. Mladen Prebevšek (ZGS, OE Sežana) se je po kratki predstavitvi območja dotaknil tudi problematike gojenja gozdov in zaraščanja kulturne kra-

jine. Pred kosilom smo si ogledali še freske v cerkvi v Hrastovljah. Popoldan pa smo izkoristili za ogled strunjanskih solin in za krajši sprehod pa Piranu.

Zadnji dan smo namenili le ogledom nekaterih znamenitosti. Tako smo obiskali Postojnsko jamo in Predjamski grad, popoldne pa Rakov Škocjan in Cerkniško jezero. Žal pa nam je tudi tokrat ponagajalo vreme in smo se nekoliko prej, kot smo predvideli, vrnili v Ljubljano.

Menim, da smo v kratkem času uspeli gostom predstaviti lep del Slovenije in da so uživali. Kljub temu da je v tem sestavku velikokrat omenjeno, da so bile predstavljene težave, s katerimi se srečujemo pri gospodarjenju z gozdom, mislim, da smo s tem predvsem dokazali, da se težav zavedamo in da se lotevamo njihovega reševanja. Hkrati pa bodo vsem ostale v spominu predvsem lepe stvari, ki so jih videli in doživeli med obiskom v Sloveniji.

Na koncu bi se v imenu Gozdarskega inštituta Slovenije še enkrat rad zahvalil vsem (tudi tistim, ki jih nisem poimensko omenil), ki ste kakor koli sodelovali pri organizaciji ali izvedbi tega srečanja.

Robert Mavsar

Obisk gozdarjev iz Bosne in Hercegovine - Republike Srbske v Sloveniji

V okviru projekta PHARE *Tehnična pomoč pri implementaciji gozdarskega programa Bosne in Hercegovine*, kjer v konzorciju, ki ga vodi firma Prospect C & S iz Bruslja, sodeluje tudi Gozdarski inštitut Slovenije, smo v času od 8. do 11. maja 2000 izvedli ekskurzijo za predstavnike gozdarskih institucij Republike Srbske (Ministrstva za kmetijstvo, vodno gospodarstvo in gozdarstvo, avnega podjetja gozdarstva Srpske šume, Gozdarske fakultete Banja Luka in Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva).

Ekskurzija je bila izvedena v okviru komponente projekta, ki je namenjena strokovni podpori reforme gozdarskega sektorja v BiH (na zakonodajnem, gozdarskopoličnem in tržnem področju, vključno s privatizacijo). Temeljni cilj ekskurzije je bil v spoznavanju:

- institucionalno-pravnega sistema ter organizacije in delovanja institucij slovenskega gozdarstva, posebno v pogledu usmerjanja gospodarjenja z gozdovi ter upravljanja z državnimi gozdovi;
- modela privatizacije in naših izkušenj v procesu tranzicije;

- stanja gozdov, operativnega usmerjanja gospodarjenja z gozdovi ter gospodarjenja samega (v državnih gozdovih).

V okviru ekskurzije je bila najprej na Gozdarskem inštitutu Slovenije predstavljena organiziranost in dejavnost vseh naših vladnih in nevladnih gozdarskih institucij s podrobnejšimi predstavitevami izbranih tematik (Institucionalno-pravni sistem, organiziranost in model privatizacije v gozdarstvu, Stanje in razvoj gozdov in sistem načrtovanja v gozdarstvu ter Razvoj daljinske detekcije in GIS-sistemov v gozdarstvu). V terenskem delu so udeleženci ob sodelovanju Zavoda za gozdove Slovenije spoznali izbrana gozdarska podjetja (EGOLES Škofja Loka, GG Postojna in GG Novo mesto) ter gozdove in operativno gospodarjenje z državnimi gozdovi. V teku ekskurzije so udeleženci obiskali tudi Semesadike Mengeš ter Lesno-industrijsko podjetje Javor Pivka. Ekskurzija je bila odlična priložnost tudi za navezavo oziroma osvežitev osebnih stikov med gozdarji obeh republik.

Slovenski gozdarji so se izkazali s prijateljskim sprejemom in gostoljubjem ter odličnimi strokovnimi in drugimi predstavami, ki so bosanske gozdarje prepričale o odličnosti vseh segmentov slovenskega gozdarstva, ki temelji na visoki strokovnosti ter gozdu, gozdnemu delavcu in lastniku gozda, prijaznemu ravnanju z gozdom in še posebej na visoki kakovosti in učinkovitosti gospodarjenja z državnimi gozdovi. Med drugim jih je posebej navdušilo odlično sodelovanje strokovnjakov Zavoda za gozdove Slovenije in gozdarskih podjetij na terenu. O kakovosti in ohranjenosti naših gozdov pa so se seveda prepričali bosanski kolegi sami.

Ekскурzija je tako do popolnosti dosegla zastavljene cilje. Pridobljena spoznanja o dobrih pa tudi o nekaterih slabših straneh našega sedanjega gozdarstva jim bodo, ob spoznavanju izkušenj tudi drugih držav v tranziciji, lahko služila za uspešnejšo pripravo njihove gozdarske reforme, ob strokovni pomoči s strani našega projekta. V imenu projekta PHARE in njegove reforme gozdarske politike se tako iskreno zahvaljujem vsem slovenskim gozdarskim institucijam in podjetjem, ki so omogočila ekskurzijo, posebej pa vsem strokovnim kolegom, ki so v njej sodelovali.

mag. Franc Ferlin

Zanimivosti

Naravni gozdovi kavrija v Novi Zelandiji

Februarja letos sem obiskala Novo Zelandijo. Dežela je polna zanimivosti in narava je naravnost osupljiva. Naravni gozdovi zavzemajo 24 % celotne površine (27,2 mio ha), plantažni gozdovi 6 %, negozdne površine 19 %, kar 51 % pa si lastijo pašniki in obdelovalne površine. Na plantažah gojijo največ bora (*Pinus radiata*), in sicer 90,5 %, v manjši meri duglazijo (*Pseudotsuga menziesii*) in ostale eksotične drevesne vrste⁽⁴⁾.

Name kot študentko gozdarstva so med popotovanjem naredili največji vtis naravni gozdovi kavrija.

Kavri (*Agathis australis* (Lamb.) Steud.) spada v družino aravkarijevok (*Araucariaceae*). To so zimzelena drevesa, ki naravno uspevajo le na južni polobli. V rodu *Agathis* je 20 vrst in le *australis* je prisoten na Novi Zelandiji. Uvrščamo ga med iglavce, čeprav nas na prvi pogled njegovi listi prepričujejo, da je listavec. Izdajajo ga kroglasti storži, ki tako kot pri naši jelki razpadejo na drevesu. Mlado drevo ima ozko stožčasto obliko, z vejami po vsej dolžini debla. S starostjo pridobi višino, spodnje veje pa odpadajo. Sčasoma se zgornje veje razvijejo v masivno razprostrto krošnjo, ki izstopa nad vsemi drevesi in nadvlada gozdu. Drevo doseže višino od 30 do 50 m. Deblo je polnolesno, vendar s starostjo postane votlo, zato je starost drevesa težko določiti. Lubje se lušči v debelih luskah različnih velikosti, kar pomaga drevesu, da se znebi epifitov.

Kavri prevladuje v nižinskih predelih, navadno se razprostira od 300 m n. v. pa do morja. Najdemo ga

tudi v višjih nadmorskih višinah (810 m), kjer pa so drevesa zaradi stalnega vetra majhna in zvita.

Glavna značilnost kavrija je, da ima dve rastni dobi na leto, spomladi in jeseni. To velja le za drevesa, ki rastejo v optimalnih razmerah, kar pomeni toplo in vlažno podnebje s 1.000-2.500 mm padavin letno in srednjo letno temperaturo 13-16°C. Zanimivo je tudi, da v tem delu ni snežnih padavin.

Velik pomen predstavlja kavrijev les. Pred naselitvijo Evropejcev so ga starodavni prebivalci Nove Zelandije, Maori, uporabljali za gradnjo kanujev. Kavri je bil najpomembnejša drevesna vrsta v prvih 100 letih evropske naselitve. Les so pričeli močneje izkoriščati okoli leta 1820 in dosegli vrhunec leta 1905, ko so v enem letu posekali kar 29.600 m³ kavrija. Do sredine dvajsetih let tega stoletja so večino lesa posekali ali požgali. Količina lesa je upadala, in leta 1976 dosegla pičlih 1.202 m³. Uporaba lesa je bila večnamenska, največ pa so ga uporabljali za gradnjo hiš, ladij, mostov, izdelavo pohištva, ograj, sodov, železniških pragov, rezbarij in drugo. Seveda so danes zelo omejili izkoriščanje odraslega gozda (starost gozda 400-1.000 let). V prihodnosti naj bi se les odraslih dreves uporabljal le v izjemnih okoliščinah in v manjših količinah za gradnjo maorskih kanujev, izdelavo pohištva, skodel, rezbarij in furnirja.

Kot vsak iglavec tudi kavri izloča smolo. V primeru, da se lubje poškoduje ali da se zlomi veja, se prične iz nastale rane izcejati smola, ki rano zalije in